

Într-adevăr, problema monumentelor arheologice și a siturilor nu e deloc simplă, cum nu e simplă, în general, problema evidenței și conservării monumentelor istorice și de artă. Întocmim proiecte de viitor, dări de seamă, sesizări. Nu avem însă întotdeauna soluții concrete și nici suficiente argumente pentru a convinge organele locale, în speță Consiliile populare, de importanța salvagărdării unor vestigii arheologice. Adesea, ne vedem puși în situația de a le reaminti unele obligații ce le revin prin lege în ceea ce privește ocrotirea lor. Pentru a fi în posesia tuturor datelor, tuturor argumentelor, este necesară mai întâi de toate o fișă analitică de evidență, fișă a monumentelor sau a rezervației. Unii numesc aceasta surplus de hîrtie. Eu însă afirm că fără fișe analitice de evidență în nici un caz nu vom putea apela la spiritul de răspundere al organelor locale și cu atât mai puțin nu ne vom putea referi la răspunderile juridice pe care Legea ocrotirii patrimoniului cultural național le prevede.

Este adevărat că este de datoria noastră și, mai precis, a celor din oficiile județene pentru patrimoniul cultural național, să delimiteze cît mai corect zona de protecție arheologică pentru că, este știut, terenul sub care se află monumentul, cetatea, orașul etc., este în general cu mult mai întins decît aria efectuării săpăturilor de salvare. Punînd la dispoziția consiliilor populare și cooperativelor agricole de producție, date precise privind zonele de interes arheologic, ele vor putea planifica într-un mod mai judicios culturile ce doresc a le realiza. Legea ocrotirii patrimoniului cultural național nu prevede în nici un caz abandonarea vreunui teren pentru simplul motiv că este rezervație arheologică, cum nu prevede bineînțeles, ignorarea monumentelor și dezinteresul față de ele. Un rol important îi revine aerofotogrametriei. Firește, această tehnică necesită o anumită aparatură și anumite condiții de lucru. Aerofototeca trebuie, de asemenea, să se organizeze în anumite condiții de spațiu și temperatură. Am convingerea că vom reuși să realizăm cît de curînd toate acestea în baza unui plan de măsuri care a fost deja aprobat.

În privința evidenței monumentelor de arhitectură — domeniu în care se manifestă încă unele carențe dată fiind lipsa personalului calificat la nivelul oficiilor județene pentru patrimoniul cultural național. O sugestie ar fi angrenarea studenților de la Institutul de arhitectură în acțiunea de realizare a releveelor în timpul practicii productive. Un relevu de monument, dacă am socoti întregul timp angajat pentru realizarea sa, costă, de fapt, foarte mult. De aceea, cred că tot fotogrametria ar putea constitui soluția cea mai adecvată, ca tehnică de lucru fiind deosebit de eficientă sub raport științific și documentar.

Consider că această consfătuire, deosebit de interesantă, ne este de mare folos, întrucît ne-a oferit prilejul de a ne informa reciproc asupra celor întreprinse pînă acum pe linia evidenței patrimoniului cul-

tural național, avînd totodată posibilitatea de a intra în contact și cu experiența altora în acest domeniu. Cu ocazia acestei reușite întruniri de lucru am putut aprecia nivelul la care ne aflăm. Personal pot spune că față de acum trei ani, cînd pentru mine evidența centralizată a patrimoniului cultural național însemna aproape o utopie, astăzi, dezideratul de ieri și-a găsit împlinirea. Firește, îmi dau seama că odată cu creșterea permanentă a numărului de documente de evidență, se resimte nevoia unei cît mai bune organizări și unor optimizări. S-a afirmat aici necesitatea stringentă a vocabularelor controlate, a dicționarelor de termeni specifici. Dacă în arheologie începutul a fost făcut, cred că în curînd și în alte domenii se vor realiza primii pași; mă gîndesc la etnografie, arte plastice, arhitectură. Consiliul Culturii și Educației Socialiste ar trebui să coordoneze o asemenea acțiune. Așa cum elaborează documente de lucru și metodologii, tot astfel ar trebui să impună tematici în funcție de prioritățile reclamate de beneficiari și conducere. Această consfătuire mi-a demonstrat faptul că dispunem de numeroase forțe tinere, de pasiune și seriozitate. Iată deci un motiv în plus pentru a vă mulțumi pentru invitație.

DALILA ARAMĂ

**Biblioteca Academiei
Republicii Socialiste România**

O mare parte din participanții la această foarte interesantă consfătuire sînt arheologi. Ei au lansat un semnal de alarmă legat de salvagardarea vestigiilor arheologice și, în special, a vestigiilor arheologice dobrogene. Este firesc, de vreme ce întreaga Dobrogea este o adevărată rezervă arheologică. Înțeleg deci că evidența arheologică se impune cu precădere. Eu aș dori însă, să aduc în atenția dumneavoastră un domeniu despre care aici nu s-a discutat prea mult. Mă refer la patrimoniul de carte veche existent pe teritoriul județului Tulcea. Mă gîndesc, de fapt, la cărțile vechi românești și străine care se găsesc nu numai în zona Tulcei ci, în toată Dobrogea. Din păcate, după cum am aflat, în majoritatea cazurilor, ele sînt inventariate și fișate de către muzeografi care de cele mai multe ori nu sînt specialiști în domeniu. Ce se întîmplă cu aceste cărți? Cele mai multe se găsesc într-un grad avansat de degradări; sînt rupte, n-au foi de titlu etc. Evidența acestora reclamă multă competență. Oricîtă bunăvoință ar avea un muzeograf sau un arheolog, nu este de-ajuns. Nu am văzut în biblioteca muzeului din Tulcea, dar nici la Constanța „Bibliografia românească veche“ a lui I. Bianu și Hodoș, principala lucrare de referință în domeniu. Lipsesc deci importante instrumente de lucru. Prin urmare, și în domeniul evidenței cărții se impune colaborarea. După cum bine cunoașteți, în anul 1978 sărbătorim centenarul reintegrării Dobrogei. Tocmai cărțile pe care le-am adus în discuție sînt cele care conțin numeroase însemnări semnificative pentru noi. Ele se referă îndeosebi la posesori și cititori de carte româ-